

NARIADENIE O VNÚTORNOM TRHU S ELEKTRINOU

Revízia nariadenia v rámci legislatívneho balíčka
Čistá Drahá energia pre všetkých Európanov

Ing. Vladimír Palko

Poráč
8. 11. 2018

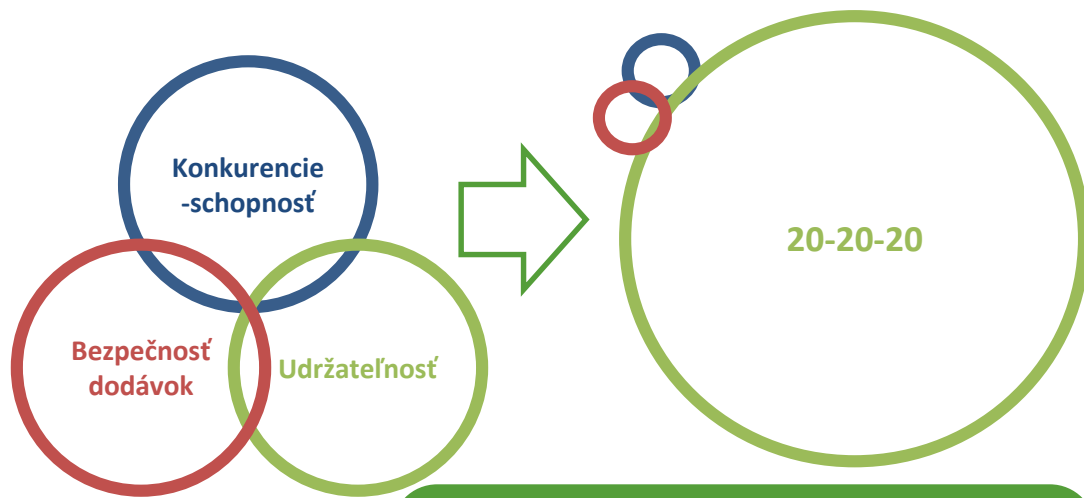

SÚČASNÝ STAV: ENERGETICKÁ STRATÉGIA EÚ = REGULÁCIA

Strategické ciele: **konkurencieschopnosť + bezpečnosť dodávok + udržateľnosť**

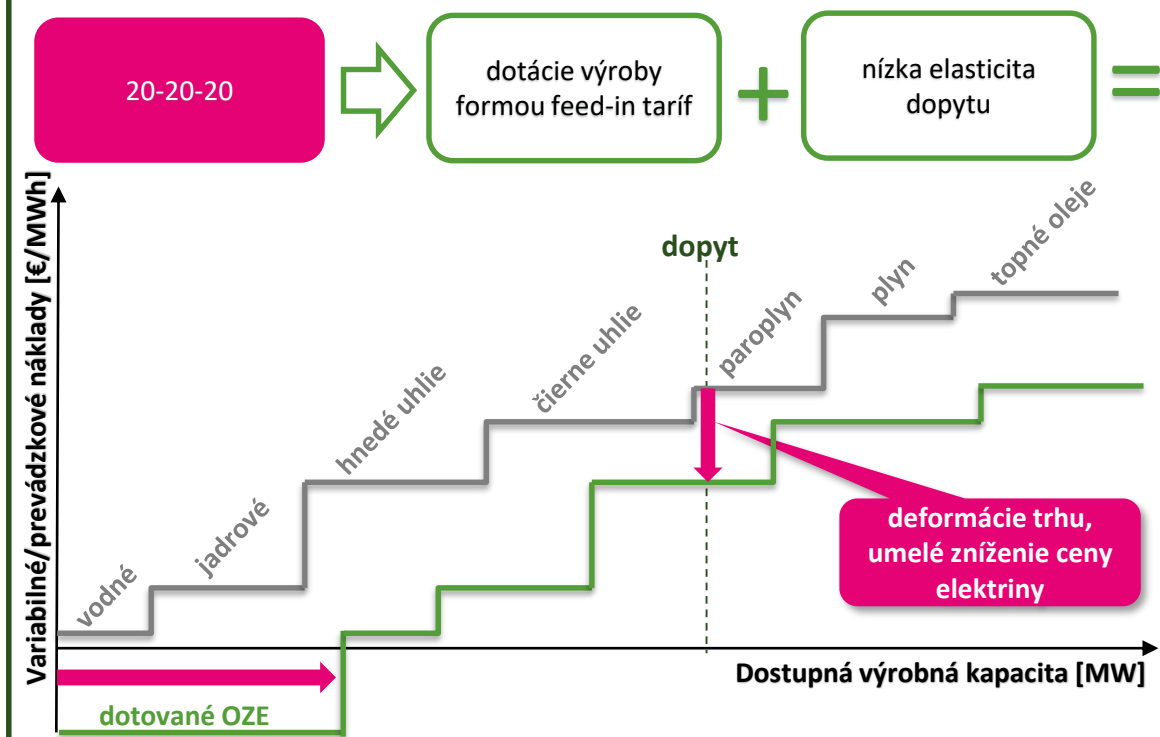
Nevyváženosť implementácie strategických cieľov

do roku 2020:

1. znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % oproti úrovni z roku 1990
2. zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energií v celkovej spotrebe v EÚ na 20 % a
3. zvýšiť energetickú účinnosť v Európe o 20 %

Deformácia trhu s elektrinou vplyvom feed-in dotácií

CELKOVÉ ROČNÉ NÁKLADY NA PODPORU OZE V EURÓPE SÚ EXTRÉMNE

54 mld. €

Porovnanie ceny el. pre domácnosti ČR a DE

ČR: 0,144 €/kWh

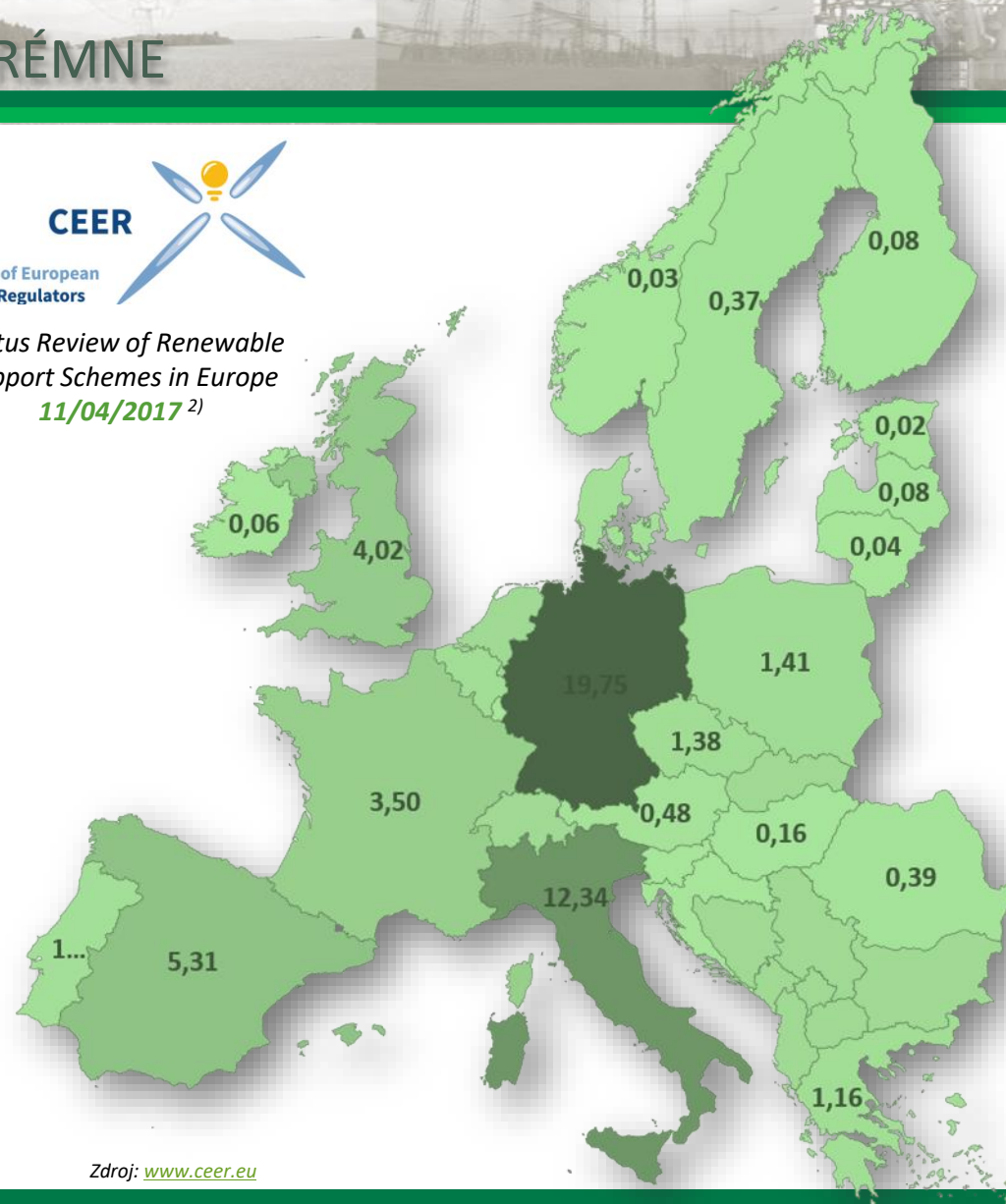
DE/CZ:

DE: 0,305 €/kWh

2,1x

Status Review of Renewable
Support Schemes in Europe
11/04/2017²⁾

Zdroj: www.ceer.eu

RIEŠENIE V ŠTÝLE EÚ: ĎALŠIA REGULÁCIA

„If it moves, tax it. If it keeps moving, regulate it. If it stops moving, subsidize it.“
Ronald Reagan

1.	ElReg	Návrh nariadenia o vnútornom trhu s elektrinou Proposal for a regulation on the internal market for electricity
2.	EIDir	Návrh smernice o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou Proposal for a directive on common rules for the internal market in electricity
3.	AcerR	Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky Proposal for a regulation establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
4.	GOV	Návrh nariadenia o riadení energetickej únie Proposal for a regulation on the Governance of the Energy Union

5.	RiP	Návrh nariadenia o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie Proposal for a regulation on risk-preparedness in the electricity sector
6.		Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov Proposal for a revised Renewable Energy Directive
7.		Návrh smernice o energetickej efektívnosti Proposal for a revised energy efficiency Directive
8.		Návrh smernice o energetickej hospodárnosti budov Proposal for a revised energy performance of buildings Directive

Towards an Energy Union

secure, clean, affordable

1. ENERGY THAT IS SECURE FOR ALL CITIZENS

TODAY: The EU is the largest energy importer in the world, costing €400 billion/year, or more than €1 billion/day. Over 10% of the EUROPEAN POPULATION cannot pay their energy bills.

WITH THE ENERGY UNION: SECURE ENERGY in every member state, to every citizen. Based on SOLIDARITY AND TRUST. Speaking with ONE VOICE GLOBALLY.

2. ENERGY THAT FLOWS FREELY ACROSS BORDERS

TODAY: Markets are largely national. This means LESS CHOICE, LESS RESILIENCE, HIGHER PRICES. Some EU countries are ENERGY ISLANDS. ENERGY INFRASTRUCTURE IS AGEING.

WITH THE ENERGY UNION: Fully INTEGRATED MARKETS. BETTER DEAL for consumers.

3. ENERGY-EFFICIENT PRODUCTS, TECHNOLOGIES, JOBS AND SKILLS OF TOMORROW

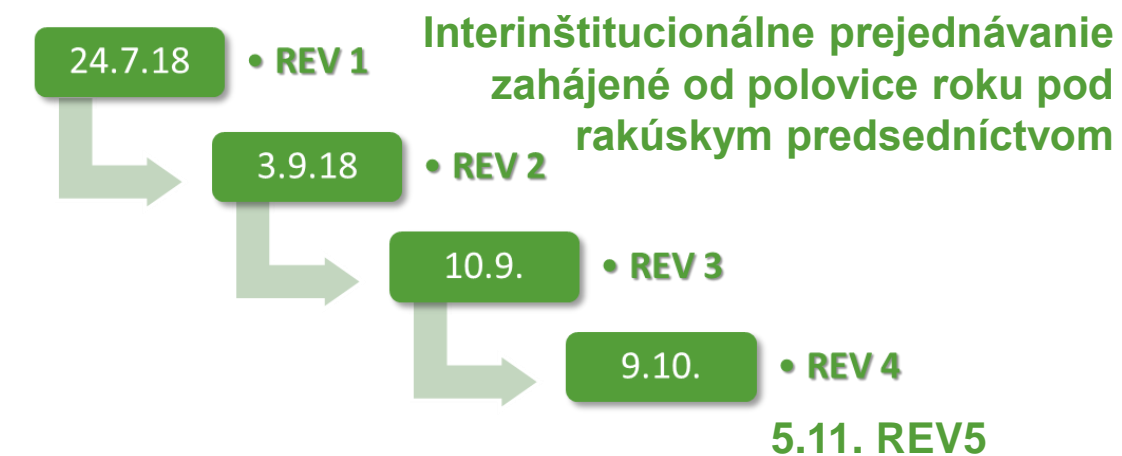
TODAY: ...

WITH THE ENERGY UNION: ...

#EnergyUnion

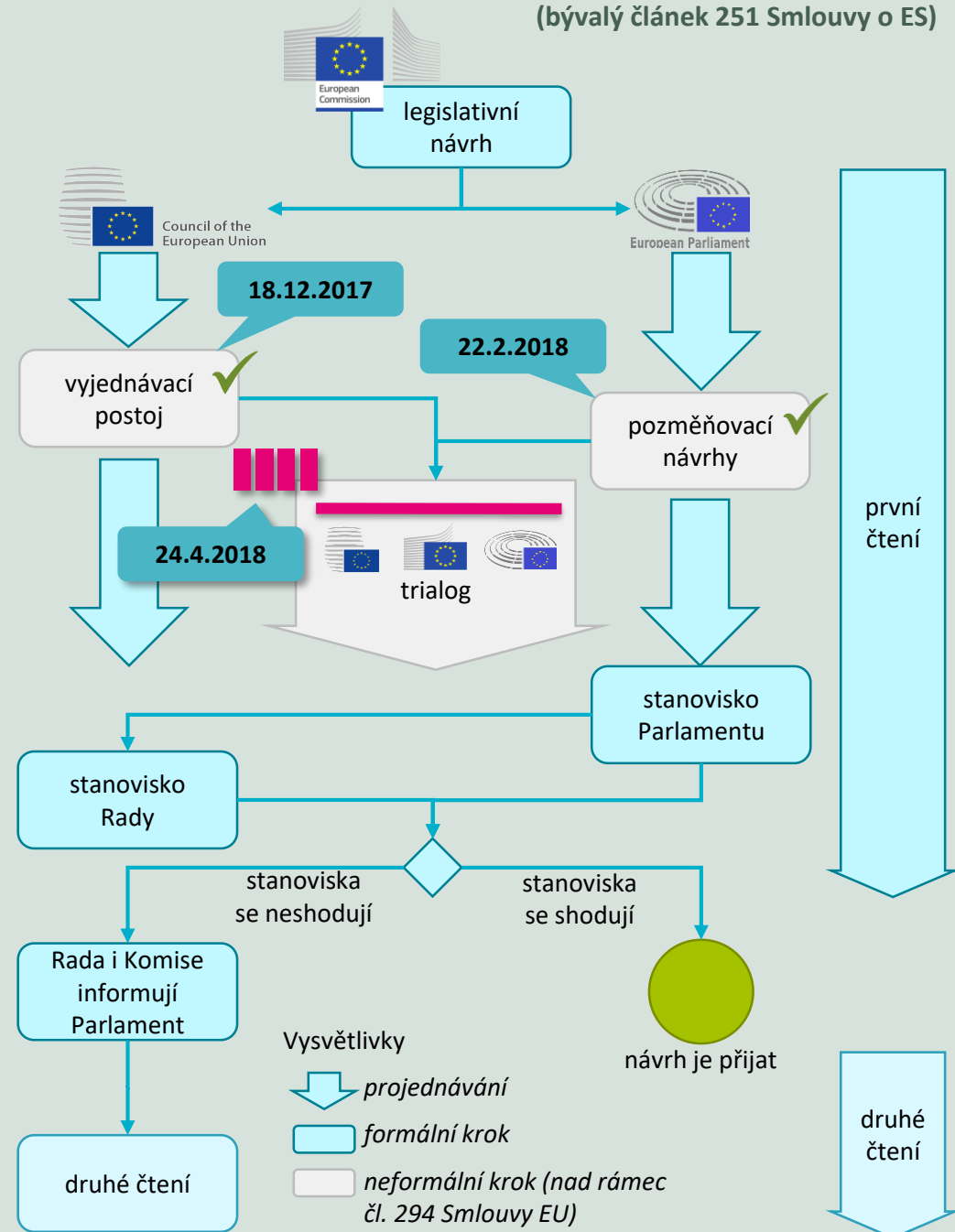
RIADNY LEGISLATÍVNY POSTUP EÚ A AKTUÁLNY STAV PREJEDNÁVANIA NARIADENIA

Řádný legislativní postup podle čl. 294 Smlouvy o fungování Evropské unie
(bývalý článek 251 Smlouvy o ES)

Prejednávané články

1	Predmet a oblasť pôsobnosti
2	Definícia (iba definícia „povereného organizátora“)
3	Zásady týkajúce sa fungovania trhu s elektrinou
5	Vyrovňovací trh
6	Denný a vnútrodenný trh
7	Obchodovanie na denných a vnútrodenných trhoch
8	Dlhodobé trhy
9	Technické ponukové limity
10	Hodnota nepokrytého zaťaženia
25 – 31	Prevádzkovanie prenosovej sústavy
32 – 44	Regionálna spolupráca PPS
54	Prijímanie sieťových predpisov

UKÁŽKA VYJEDNÁVANIA V RÁMCI TRIALÓGU

590.	Article 38 <i>Adoption of decisions and recommendations</i>	AM 142 Article 38 – title Adoption <i>and revisions</i> of decisions and recommendations	Article 38 [] <i>Coordinated actions and recommendations</i>	Maintain Council GA
591.	1. Regional operational centres shall develop a procedure for the adoption of decisions and recommendations.	AM 143 1. <i>The transmission system operators of each regional coordination centre shall develop procedures for the adoption and revision of decisions and recommendations that ensures geographically balanced representation and equitable treatment of members of the regional coordination centre.</i>	1. [] The transmission system operators of a system operation region shall develop a procedure for the adoption of [] coordinated actions and recommendations put forward by Regional Security Coordinators in accordance with the criteria set out in paragraphs 2 to 4.	Maintain Council GA
592.	2. Regional operational centres shall adopt binding decisions addressed to the transmission system operators in respect of the functions referred to in points (a), (b), (g) and (q) of Article 34(1). Transmission system operators shall implement the binding decisions issued by the regional operational centres except in cases when the safety of the system will be negatively affected.	AM 144 2. Regional <i>coordination</i> centres shall adopt binding decisions addressed to the transmission system operators in respect of the functions referred to in (a) <i>and (b)</i> of Article 34(1). Transmission system operators shall implement the binding decisions issued by the regional <i>coordination</i> centres except in cases <i>where the implementation of the decision would result in a violation of operational security limits defined by each transmission system operator pursuant to Article 25 of Commission Regulation (EU) 2017/1485.</i>	2. [] Regional Security Coordinators shall [] set-out coordinated actions addressed to the transmission system operators in respect of the [] tasks referred to in points (a) and (b), [] of Article 34(1). Transmission system operators may decide not to [] implement the coordinated actions [] issued by the [] Regional Security Coordinators where the implementation of the coordinated actions would result in a violation of the operational security limits defined by each transmission system operator in accordance with [] the System Operation	Maintain Council GA

NARIADENIE O VNÚTORNOM TRHU S ELEKTRINOU

Principiálny rozpor nariadenia a celého balíčka:

regulácia

vs.

voľný trh

2020

2030

Zníženie emisií
skleníkových plynov (oproti
1990)

20 %
EÚ

40 %
EU

Podiel spotreby
obnoviteľnej energie

20 %
národné

~~32 % (pôvodne 27 %)
EU~~
2022: 18%; 2025: 43%; 2027: 65%

Zlepšenie energetickej
účinnosti

20 %
národné

~~32,5 % (pôvodne 27 %)
EU~~

Prepojenie elektrických
sietí

15 %
EU

THE GOVERNMENT'S REVISED RENEWABLE ENERGY TARGET

Oblasť pôsobnosti, predmet a definícia termínov (čl. 1 a 2) by mal nastavovať základňu pre efektívne dosiahnutie cieľov európskej Energetickej únie, konkrétne rámec pre klímu a energetiku do roku 2030. Dôraz sa kladie (podľa Komisie) na usporiadanie trhu tak, aby **trhové signály boli neskreslené** a prispievali k zvýšeniu flexibility, dekarbonizácii a inováciám. **Trh má byť nediskriminačný** a otvorený pre všetkých poskytovateľov vrátane strany spotreby.

- Praktické návrhy textácie spravidla žiadnou zásadnú zmenu neprinášajú.
- Znovu sú potvrdené už skôr zavedené **špecifické výnimky** pre preferované typy zdrojov a technológie alebo sa jedná o zmeny, ktoré sú neprípustné, nevhodné či zbytočné.

Obsah

Kapitola 1	Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia
Kapitola 2	Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou
Kapitola 3	Prístup k sieti a riadenie preťaženia
Kapitola 4	Primeranosť zdrojov
Kapitola 5	Prevádzkovanie prenosovej sústavy
Kapitola 6	Prevádzka distribučnej sústavy
Kapitola 7	Sieťové predpisy a rámcové pokyny
Kapitola 8	Záverečné ustanovenia

Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou (čl. 3 až 12) vymedzujú hlavné právne zásady pre pravidlá obchodovania s elektrinou v rámci rôznych obchodných časových rámcov (**vyrovnávacie, vnútrodenné, denné a termínové trhy**), vrátane zásad cenotvorby. Definujú tiež zásadu **zodpovednosti za odchýlku** a vymedzujú rámec pravidiel pre nasadzovanie zdrojov (**dispečing**), možné obmedzovanie výroby (**curtailment**) a zapojenie strany spotreby, vrátane podmienok pre prípadné výnimky.

- **Špecifické výnimky**, ktoré narušujú rovnaké postavenie na trhu a voľnú konkurenciu.
- Vylúčenie obnoviteľných zdrojov zo zodpovednosti za odchýlku (čl. 4, odst. 2), aj keď podmienky pre uplatnenie tejto výnimky sa sprísňujú. Výnimka je platná pre už existujúce obnoviteľné zdroje bez časového obmedzenia.
- Ďalšou výnimkou pre obnoviteľné zdroje (a vysokoúčinnú kogeneráciu) je zmenšenie možnosti obmedzovania ich výroby v prípade redispečingu (čl. 12, odst. 5).

Obsah

Kapitola 1 Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia

Kapitola 2 *Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou*

Kapitola 3 Prístup k sieti a riadenie preťaženia

Kapitola 4 Primeranosť zdrojov

Kapitola 5 Prevádzkovanie prenosovej sústavy

Kapitola 6 Prevádzka distribučnej sústavy

Kapitola 7 Sieťové predpisy a rámcové pokyny

Kapitola 8 Záverečné ustanovenia

V čl. 13 až 17 je popísaný postup koordinovaného vymedzovania ponukových oblastí v súlade s procesom prieskumu stanoveným Nariadením 1222/2015. Pre **limitovanie pretrvávajúcich problémov národných vnútroštátnych obmedzení cezhraničných tokov energie**, sú vysvetlené podmienky pre tieto obmedzenia. Sú vymedzené pravidlá zaisťujúce, že cezhraničná prenosová **kapacita nie je znižovaná z dôvodu prednostnej alokácie pre vnútroštátne prenosy elektriny**. Kapitola ďalej obsahuje zmeny súčasných **zásad prenosových a distribučných sieťových taríf** a stanovuje postup pre postupné zjednotenie metodík týchto taríf. Z pohľadu PPS je dôležitá úprava pravidiel pre využívanie poplatku za preťaženie a pravidiel **prerozdeľovania platieb za nápravné opatrenia** pre navýšenie cezhraničnej prenosovej kapacity.

- Nedostatok prenosových kapacít nie je možné riešiť nariadením, ale výstavbou nových vedení alebo posilnením už existujúcich.
- Kapacita nesmie byť znižovaná z dôvodu prednostnej alokácie pre vnútroštátne prenosy elektriny. Má na to mať členský štát právo?
- Efektívnejšie riešenie: **správne nastavenie ponukových zón**.

Obsah

- Kapitola 1** *Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia*
- Kapitola 2** **Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou**
- Kapitola 3** **Prístup k sieti a riadenie preťaženia**
- Kapitola 4** **Primeranosť zdrojov**
- Kapitola 5** **Prevádzkovanie prenosovej sústavy**
- Kapitola 6** **Prevádzka distribučnej sústavy**
- Kapitola 7** **Sieťové predpisy a rámcové pokyny**
- Kapitola 8** **Záverečné ustanovenia**

Sú tu stanovené všeobecné zásady pre koordinované riešenie otázok primeranosti zdrojov členských štátov (čl. 18 až 24). Zásady a postupy **európskeho posúdenia primeranosti zdrojov** majú koordinovane preveriť potrebu zavedenia kapacitných mechanizmov a nastaviť **štandardy spoľahlivosti členských štátov**. Sú určené konkrétne **podmienky pre kapacitné mechanizmy** s dôrazom na ich zavedenie spôsobom zlučiteľným s trhom vrátane pravidiel využitia kapacity nachádzajúcej sa v inom členskom štáte. Následne sú stanovené pravidlá a technické parametre pre **využitie kapacít (v rámci kapacitného mechanizmu) nachádzajúce sa v inom členskom štáte**, vrátane role regionálnych operačných stredísk, PPS, ENTSO, národných regulačných orgánov a ACERu.

- Všeobecné zásady neprinášajú významnú pridanú hodnotu, väčšina už je zakotvená v SOGL (System Operation Guideline).
- Aktuálne sa diskutuje, či bude vôbec povolená možnosť národného hodnotenia!
- Kapacitné mechanizmy:
 - zasahovanie do práva členského štátu zaistiť bezpečnosť dodávky elektriny
 - postačujúca podmienka: musí byť využité opatrenie maximálne obmedzujúce zásah do konkurenčného trhu a voľnej cenotvorby

Obsah

- Kapitola 1** *Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia*
- Kapitola 2** **Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou**
- Kapitola 3** *Prístup k sieti a riadenie preťaženia*
- Kapitola 4** **Primeranosť zdrojov**
- Kapitola 5** **Prevádzkovanie prenosovej sústavy**
- Kapitola 6** **Prevádzka distribučnej sústavy**
- Kapitola 7** **Sieťové predpisy a rámcové pokyny**
- Kapitola 8** **Záverečné ustanovenia**

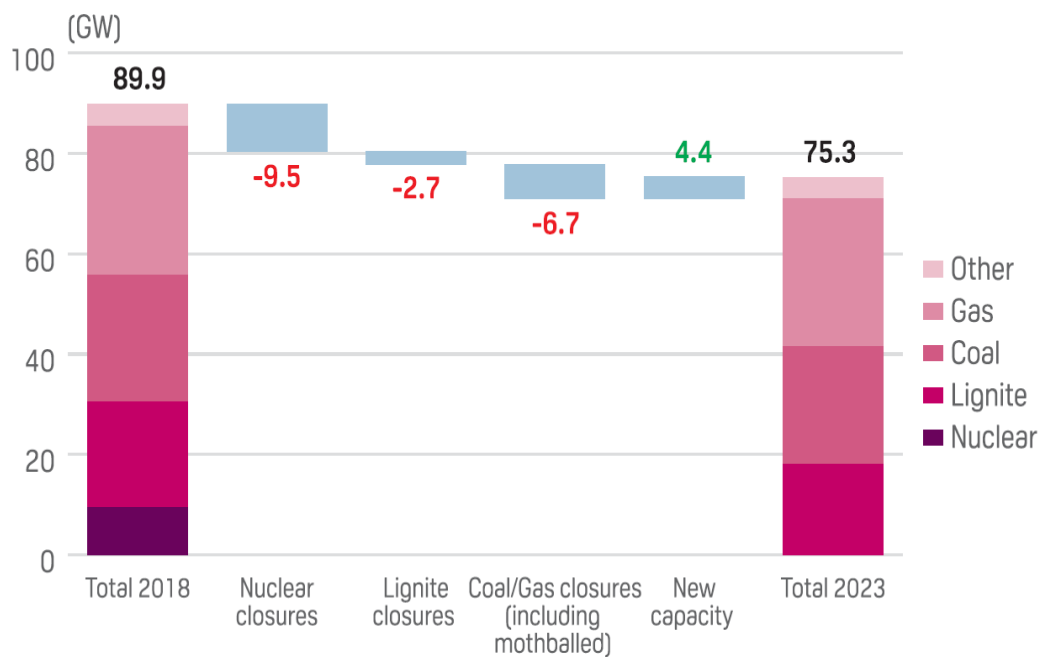
OČAKÁVANÝ NEDOSTATOK RIADITEĽNÉHO VÝKONU V NEMECKU A EÚ

BDEW varuje pred očakávanou stratou prebytku výrobných kapacít z riaditeľných zdrojov do roku 2023, kedy ich celkový inštalovaný výkon poklesne pod špičkovú spotrebu DE (pokles celkom o 14,6 GW).

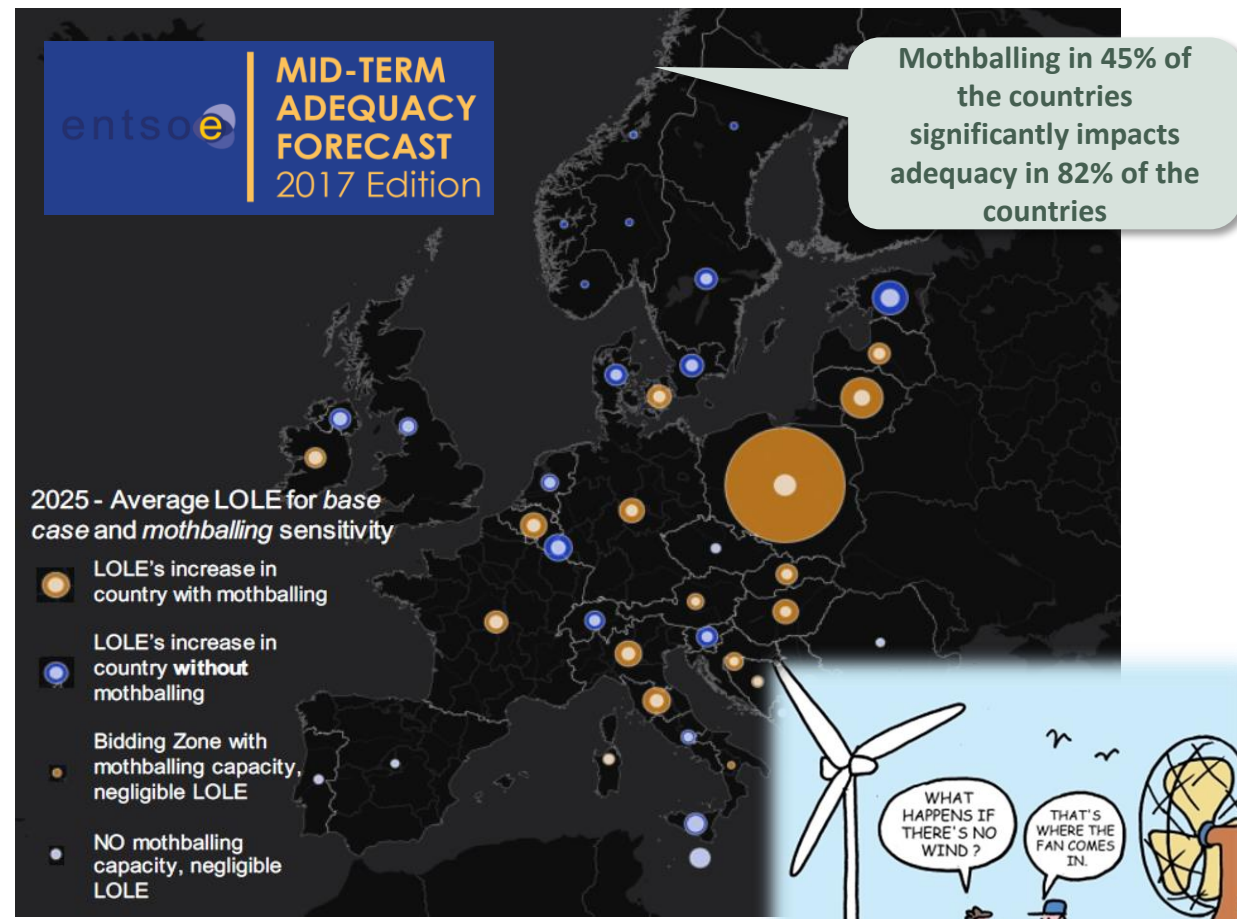
S&P Global
Platts

bdew
Energie. Wasser. Leben.

German power overcapacity to disappear by 2023

ENTSO-E vo svojom strednodobom výhlade zdrojovej primeranosti očakáva významný pokles termálneho (t.j. riaditeľného) výkonu v zdrojoch v celej EÚ, z čoho vyplýva riziko pri zaistení výkonovej rovnováhy.

KAPACITNÉ MECHANIZMY (ČLÁNKY 21 – 24)

Capacity auction (since 2014 - first delivery in 2017/18).

Capacity payments (since 2007). Considering reliability options.

Capacity requirements (certification started 4/2015, first delivery in 2017), demand response schemes (positive decision on 07.02.2018).

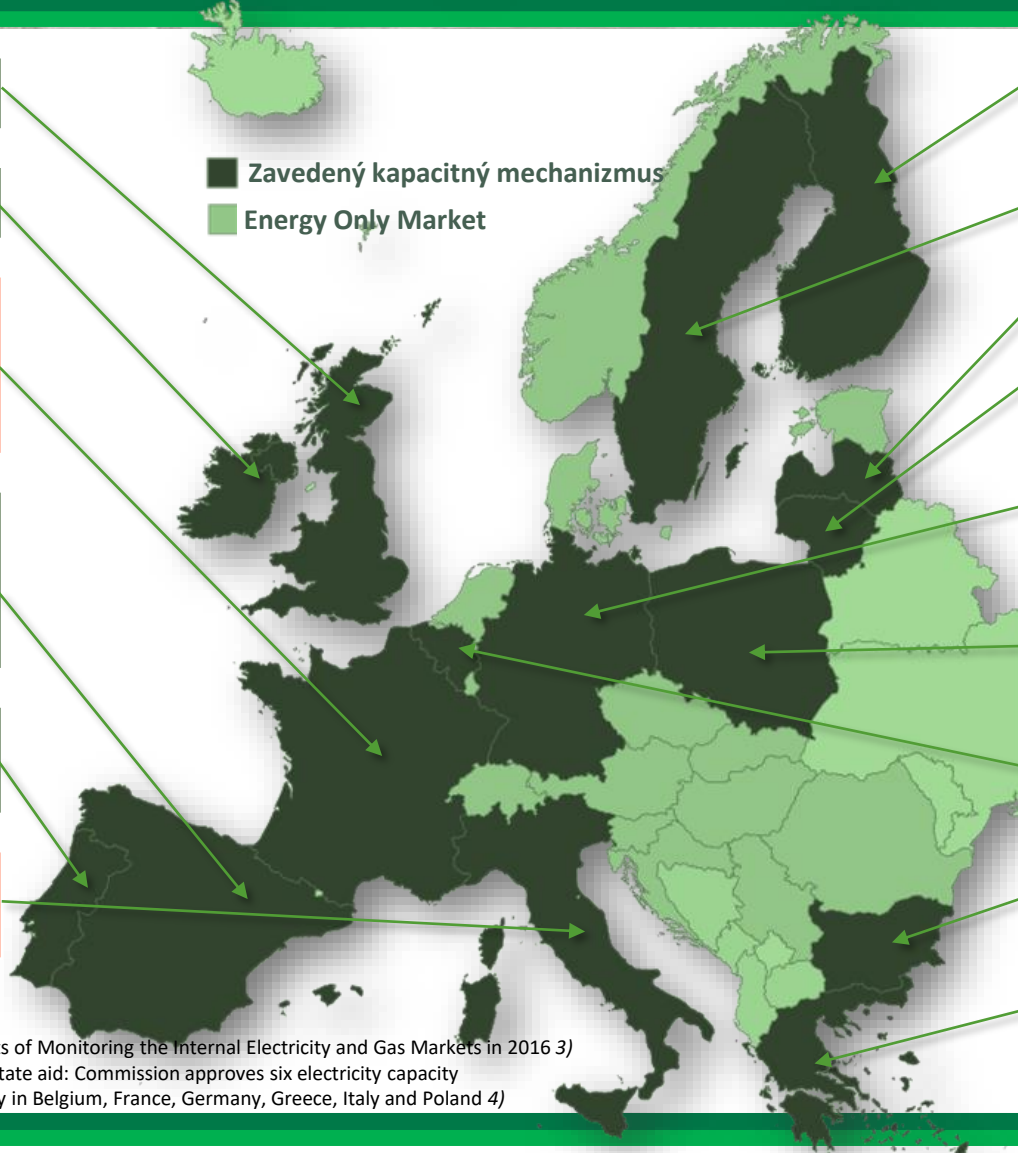
Capacity payments (since 2008, part of them do not apply to new capacity installed as of 1/2016) – Tendering for capacity considered but no plans.

Capacity payments (since 2010 partially suspended between May 2011 and December 2014).

Market-wide capacity mechanisms (positive decision on 07.02.2018).

■ Zavedený kapacitný mechanizmus
■ Energy Only Market

Strategic reserve (since 2007).

Strategic reserve (since 2004) - gradual phase-out postponed to 2025.

Network reserves

Strategic reserves

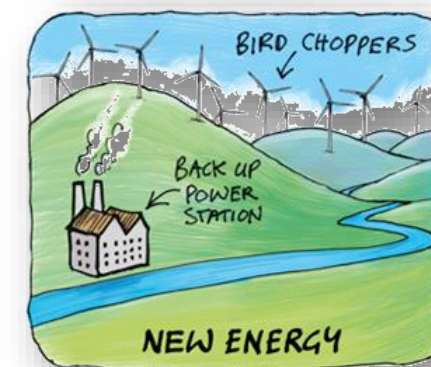
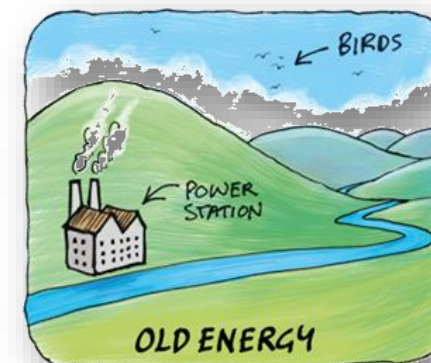
Strategic reserve (positive decision on 07.02.2018, duration from 10/2019 to 9/2025).

Market-wide capacity mechanisms (positive decision on 07.02.2018).

Strategic reserve (since 11/2014, positive decision on 07.02.2018, duration until 03/2022).

Tender (since November 2013)

Demand response schemes (positive decision on 07.02.2018), capacity payments existed from 2006 to 2014).

Zdroje:

1. ACER/CEER Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Gas Markets in 2016 3)
2. European Commission - Press release, State aid: Commission approves six electricity capacity mechanisms to ensure security of supply in Belgium, France, Germany, Greece, Italy and Poland 4)

V kapitole (čl. 25 až 48) sú doplnené úlohy a povinnosti PPS a ENTSO-E. Sú tu vymedzené aj úlohy a povinnosti **regionálnych operačných stredísk**, vrátane kritérií a **postupu pre určenie regiónov a definovanie koordinačných činností** vykonávaných týmito strediskami. Sú tu tiež stanovené **požiadavky a postupy pre prijímanie rozhodnutí** a doporučení (prípadne pre ich prepracovanie). Sú tu popísané organizačné náležitosti stredísk: zloženie a zodpovednosti správnej rady a systém zodpovednosti. V kapitole sú tiež obsiahnuté pravidlá pre prípravu desaťročného plánu rozvoja sietí.

- Oslabenie pôsobnosti a právomocí ENTSO-E: nemá hájiť národné záujmy svojich členov (PPS), ale iba záujmy „európskeho dobra“ (*European good*).
- Regionálne koordinačné strediská (RCC)
 - Celý návrh je nadbytočný a prekrýva sa už s platným sieťovým nariadením SOGL.
 - V častiach, kde ide nad rámec SOGL, najmä pridelenie rozhodovacích právomocí na úkor PPS, je návrh neakceptovateľný.
 - **Prenos rozhodovacej právomoci bez zodpovednosti.**

Obsah

- Kapitola 1** *Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia*
- Kapitola 2** **Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou**
- Kapitola 3** *Prístup k sieti a riadenie preťaženia*
- Kapitola 4** *Primeranosť zdrojov*
- Kapitola 5** **Prevádzkovanie prenosovej sústavy**
- Kapitola 6** **Prevádzka distribučnej sústavy**
- Kapitola 7** **Sieťové predpisy a rámcové pokyny**
- Kapitola 8** **Záverečné ustanovenia**

V kapitole VI Prevádzka distribučnej sústavy (čl. 49 až 53) je **ustanovený európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav**, je stanovený postup jeho založenia a jeho úlohy. Sú tu tiež podrobné **pravidlá spolupráce medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav** a prevádzkovateľmi prenosových sústav s ohľadom na plánovanie a prevádzku sústav.

- Diskutovaná otázka: môžu byť členovia EU DSO vertikálne integrované subjekty?
- Zásadná podmienka: **proporčná účasť členských štátov**.

Obsah

- Kapitola 1** *Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia*
- Kapitola 2** *Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou*
- Kapitola 3** *Prístup k sieti a riadenie preťaženia*
- Kapitola 4** *Primeranosť zdrojov*
- Kapitola 5** *Prevádzkovanie prenosovej sústavy*
- Kapitola 6** *Prevádzka distribučnej sústavy*
- Kapitola 7** *Sieťové predpisy a rámcové pokyny*
- Kapitola 8** *Záverečné ustanovenia*

Predposledná kapitola (čl. 54 až 58) popisuje právomoci a pravidlá EK pre tvorbu a prijímanie sieťových predpisov a pokynov (network codes or guidelines). Obsahuje upresnenie ich právnej povahy a **postup prijímania**. Zavádza tiež možnosť, aby národné regulačné orgány prostredníctvom ACERu rozhodovali o otázkach týkajúcich sa vykonávania sieťových predpisov a pokynov. Novo sa do postupu tvorby návrhov zapojuje európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav a ďalšie zúčastnené strany.

- Doplnené oblasti:
 - pridelovanie kapacít a riadenie preťaženia vrátane obmedzovania výroby a redispečingu výroby a dopytu;
 - **distribučné tarify a poplatky za pripojenie**;
 - poskytovanie nefrekvenčných podporných služieb;
 - odozvy na strane dopytu, vrátane agregácie, skladovanie energie a pravidlá pre obmedzovanie spotreby;
 - kybernetická bezpečnosť a
 - **regionálne operačné strediská**.
- Navrhovaná zmena postupu prípravy a schvaľovania.

Obsah

- Kapitola 1** *Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia*
- Kapitola 2** **Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou**
- Kapitola 3** *Prístup k sieti a riadenie preťaženia*
- Kapitola 4** *Primeranosť zdrojov*
- Kapitola 5** **Prevádzkovanie prenosovej sústavy**
- Kapitola 6** **Prevádzka distribučnej sústavy**
- Kapitola 7** **Sieťové predpisy a rámcové pokyny**
- Kapitola 8** **Záverečné ustanovenia**

Posledná kapitola Záverečné ustanovenia (čl. 59 až 62) definuje pravidlá pre výnimky z niektorých ustanovení nariadenia. Tiež obsahuje pravidlá pre delegovanie právomocí na Európsku komisiu v rámci **výkonu prenesenej právomoci**.

- Komisia navrhuje prideliť si právomoc prijímať sieťové predpisy a pokyny formou aktov v prenesenej pôsobnosti (delegované akty), a to i v rade dôležitých a politicky citlivých otázok, kedy nie je zaistená dostatočná transparentnosť a zapojenie členských štátov do legislatívneho procesu.

Obsah

Kapitola 1	<i>Predmet, oblasť pôsobnosti a definícia</i>
Kapitola 2	Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou
Kapitola 3	<i>Prístup k sieti a riadenie preťaženia</i>
Kapitola 4	<i>Primeranosť zdrojov</i>
Kapitola 5	Prevádzkovanie prenosovej sústavy
Kapitola 6	Prevádzka distribučnej sústavy
Kapitola 7	Sieťové predpisy a rámcové pokyny
Kapitola 8	<i>Záverečné ustanovenia</i>

Väčší dôraz na rešpektovanie národných špecifik (národné energetické koncepcie, výrobný mix ...)

Obmedzenie centralizácie a unifikácie – zdieľanie výhod, ale aj nevýhod a rizík

Zabránenie socializácie nákladov medzi členskými štátmi

Prioritizácia bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky prenosovej sústavy

1. V prípadoch, kedy je spolupráca siete celkovo výhodná v súčtu pre všetky členské štáty, avšak pre niektoré štáty je jednostranne nevýhodná (t.j. prípady, kedy výhody niektorých členských štátov prevažujú nad nevýhodami ostatných štátov), musia byť tieto nevýhody kompenzované. Musí byť rešpektovaná zásada proporcionality a každé odôvodnenie opierajúce sa o zvýšenie efektivity v prípade regionálnej spolupráce či spolupráce na unijnej úrovni musí preukázať výhody, či minimálne neutralitu, pre každý jednotlivý členský štát (nedá sa pripustiť, aby výhody pre niektorých členov boli na úkor iných).
2. Zaistenie bezpečnosti a spoľahlivosti dodávok elektriny zostáva zodpovednosťou členského štátu, ktorý k tomu tiež musí mať nevyhnuté kompetencie a rozhodovacie právomoci. Rola RSC (prípadne iných európskych či regionálnych organizácií) musí mať rolu iba odporúčaciu, bez rozhodovacích právomocí.
3. Právo voľby energetického mixu zostáva v kompetencii členského štátu, ktorý k tomuto musí mať k dispozícii aj dostatočné nástroje. Členský štát má právo využívať výhody, resp. povinnosť niesť nevýhody, vyplývajúce z tejto voľby. Náklady vyplývajúce z voľby národného energetického mixu nesmú byť socializované na ostatné členské štáty.

PRIORITNÉ TÉMY SEPS

Č.	Článok	Krátky názov	Stručný popis
1.	5, odst. 9, 9a	Obstarávanie PpS	<i>minimálne 40 % PpS sa obstaráva na dobu nepresahujúcu jeden deň</i>
2.	7, odst. 2 a 4	Interval zúčtovania odchýlok a obchodný interval	<i>od 1. 1. 2021 je interval zúčtovania odchýlok aj obchodný interval 15min</i>
3.	9, odst. 1	Zrušenie obmedzenia cien regulačnej energie	<i>cena regulačnej energie nesmie byť stanovená vopred</i>
4.	14, odst. 3 a 11	Náklady na nápravné opatrenia pri riešení preťaženia	<i>socializácia nákladov medzi PPS vs. princíp „polluter pays“</i>
5.	14, odst. 7, 7a, 7b	Zásady pridelovania kapacity a riadenie preťaženia	<i>podľa návrhu Rady a Parlamentu 75% NTC (či FB) musí byť poskytnuté trhu</i>
6.	18, odst. 3a	Národná primeranosť zdrojov	<i>národné posúdenia primeranosti zdrojov</i>
7.	21 – 24	Kapacitné mechanizmy - všeobecne	
9.	31 – 44	RSC - všeobecne	
8.	5, odst. 7	Dimenzovanie PpS	<i>Parlament: prenesenie tejto kľúčovej zodpovednosti na RSC</i>
10.	14, odst. 2a	Rozhodovacia právomoc RSC pri riadení preťaženia	<i>PPS sa môžu rozhodnúť nespraviť opatrenie RSC, odchýlku sústav musia však riadne zdôvodniť. Jedenkrát ročne RSC informuje NRAs a ACER o odchýlkach a spraví analýzu spôsobov ako týmto odchýlkam predísť.</i>
11.	38, odst. 2	Rozhodovacia právomoc RSC	<i>Parlament: RSC prijíma záväzné rozhodnutia určené PPS v súvislosti s koordinovaným výpočtom kapacít a koordinovanou analýzou bezpečnosti.</i>
12.	Smernica: čl. 54	Vlastníctvo „assets“ pro AnS	<i>vlastníctvo „assets“ pro AnS – bilančná služby (PpS) a nefrekvenčné služby</i>

(PT 1) OBSTARÁVANIE PODPORNÝCH SLUŽIEB

ElReg článok 5 „Trh pro zajištění výkonové rovnováhy“

Návrh Komise

9. Obstarávání kladné regulační zálohy a záporné regulační zálohy se provádí **odděleně**. Smlouva se uzavírá nejdéle **na jeden den** před poskytnutím regulační zálohy a maximální délka smlouvy činí **jeden den**.

Vyjednávací postoj Rady

9. Obstarávání kladné regulační zálohy a záporné regulační zálohy se provádí odděleně [] v souladu s [] rámcovými pokyny pro zajištění výkonové rovnováhy přijatými na základě článku 18 nařízení 714/2009. V možné míře a alespoň pro minimálně **40 % standardních produktů** [] používaných pro regulační zálohy se smluvní zajištění regulačních záloh provádí **na dobu nepřesahující jeden den** před poskytnutím regulačních záloh, přičemž maximální **délka smluvního období činí jeden den**. Smluvní zadání zbývající části regulační zálohy musí být provedeno **nejdéle jeden měsíc** před poskytnutím regulační zálohy a smluvní období na zbývající část záloh musí mít maximální lhůtu jednoho měsíce.

9a. Na žádost provozovatele přenosové soustavy může regulační orgán [] prodloužit délku smlouvy pro zbývající část regulačních záloh podle odstavce 9 [] maximálně o [] dvanáct měsíců, pokud je takové rozhodnutí časově omezené a pozitivní účinky, pokud jde o snižování nákladů pro spotřebitele, převýší negativní dopad na trh []. Žádost obsahuje:

- stanovení období, po něž bude výjimka platit;
- specifikaci objemu regulačních záloh, [] na které se výjimka použije;
- analýzu dopadů takové výjimky na účast regulačních zdrojů; a
- odůvodnění výjimky prokazující, že taková výjimka by vedla k nižším nákladům pro spotřebitele [].

Pozměňovací návrhy Parlamentu

9. Obstarávání kladné regulační zálohy a záporné regulační zálohy se provádí odděleně. Obstarání regulační kapacity se provádí nejdéle na jeden den před poskytnutím regulační zálohy a maximální délka smlouvy činí jeden den.

Návrh pozice SEPS

Posunutí účinnosti povinnosti obstarávání PpS na krátkodobé bázi ve znění Rady, po zavedení metodik procesů pro přidělování přenosové kapacity mezi zónami pro přeshraniční výměnu a sdílení PpS, tj. od 1. 1. 2022. V případě, že se v rámci interinstitucionálních jednání nepodaří prosadit posunutí účinnosti ustanovení obecně, je možnou kompromisní variantou v rámci vyjednávání možnost derogace ustanovení s posunem od uvedeného data na základě žádosti PPS a schválení ze strany národní regulační autority.

EIReg článok 9 „Omezení týkající se stanovení cen“

Návrh Komise	<p>1. Maximální výše velkoobchodní ceny elektřiny není omezena, pokud není stanovena na hodnotu nepokrytého zatížení, jak je vymezena v souladu s článkem 10. Maximální výše velkoobchodní ceny elektřiny není omezena, pokud není stanovena na hodnotu minus 2 000 EUR nebo méně a v případě, že je jí dosaženo, nebo se předpokládá, že jí bude dosaženo, je pro další den stanovena na nižší hodnotu. Toto ustanovení se uplatňuje mimo jiné na nabídky a zúčtování ve všech časových rámcích a zahrnuje regulační energii a zúčtovací ceny odchylky.</p>
Vyjednávací postoj Rady	<p>1. Velkoobchodní ceny elektřiny a ceny regulační energie, včetně nabídkových a zúčtovacích cen, nepodléhají minimálnímu nebo maximálnímu omezení. To platí, aniž jsou dotčeny technické cenové limity, které mohou být uplatňovány v souladu s časovým rámcem pro vyrovnávání v souladu s [] rámcovými pokyny pro přidělování kapacity a řízení přetížení přijatými na základě článku 18 nařízení č. 714/2009 a denními a vnitrodenními rámci stanovenými v následujícím odstavci. []</p>
Pozměňovací návrhy Parlamentu	<p>1. Maximální a minimální výše velkoobchodní ceny elektřiny není omezena. Toto ustanovení se uplatňuje mimo jiné na nabídky a zúčtování ve všech časových rámcích a zahrnuje regulační energii a zúčtovací ceny odchylky.</p>
Návrh pozice SEPS	<p>S povinným zrušením omezení cen regulační energie tak lze souhlasit pouze za předpokladu posunutí jeho účinnosti až po zprovoznění evropských platform pro výměnu regulační energie ze záloh pro regulaci výkonové rovnováhy (v roce 2022) a alespoň jednom roku jeho reálného provozu, kdy se prokáže jejich plná funkčnost. V opačném případě, tj. v účinnost zrušení omezení cen bude předcházet plnému zprovoznění platform, vzniká na trzích s nízkou likviditou riziko vytvoření umělých extrémních cen. Z pohledu PPS však toto riziko není přímým ohrožením pro zajištění výkonové rovnováhy, tím by mohla být až případně nesymetrie mezi cenotvorbou pro kladnou a zápornou regulaci.</p>

(PT 4) NÁKLADY NA NÁPRAVNÉ OPATRENIA PRE RIEŠENIE PREŤAŽENIA

ElReg článok 14 „Obecné zásady pridělování kapacity a řízení přetížení“

Návrh Komise

3. Účastníkům trhu se zpřístupňuje maximální kapacita propojení nebo přenosových sítí ovlivňujících přeshraniční toky odpovídající bezpečnostním normám pro bezpečný síťový provoz. Vzájemná obchodní výměna a redispečink, včetně přeshraničního redispečinku, se využívá k maximalizaci dostupných kapacit, pokud se neprokáže, že to není přínosné pro hospodářskou účinnost na úrovni Unie.

Vyjednávací postoj Rady

...
11. When allocating costs of remedial actions between transmission system operators, regulators shall analyse to what extent flows leaving and re-entering a bidding zone without being scheduled contribute to the congestion between two bidding zones observed, and **allocate the costs in proportion to the contribution to the congestion in line with re-dispatching and countertrading cost sharing methodology in accordance with the capacity allocation and congestion management guideline adopted on the basis of Article 18 of Regulation (EU) 714/2009 and Article 76 of Commission Regulation (EU) 2017/XYZZ. This shall not apply to the [] threshold pursuant to paragraph 7a.**

Pozměňovací návrhy Parlamentu

... When allocating cost of remedial actions between transmission system operators, regulators shall analyse to what extent unscheduled flows leaving and re-entering a bidding zone contribute to the congestion observed between two bidding zones and **allocate the counter-trading and redispatch costs in proportion to their contribution to the congestion.**

Návrh pozice SEPS

Komise ve svém návrhu explicitně ukládá povinnost PPS používat nápravná opatření včetně nákladových pro řešení přetížení (tj. protiobchod, redispečink a přeshraničního redispečink). Vzhledem ke skutečnosti, že tento princip obsahují všechny tři návrhy (Komise, Rady i Parlamentu) je nutné předpokládat jeho přijetí a dále se spíše soustředit na další důsledky z toho vyplývající. Zásadní je tak otázka rozdělování nákladů na nápravná opatření pro řešení přetížení. V otázce nákladů je zde tak dlouhodobě snaha zejména Německa a Rakouska **o socializaci těchto nákladů mezi ostatní PPS** proti principu *polluter pay*, tedy že náklady nese ten, kdo je způsobil. Socializace nákladů by znamenala možné značné náklady, které by v konečném důsledku vedly ke zvýšení regulované části ceny za elektřinu pro konečné spotřebitele v SR, kde primární příčinou může být nedostatečné síťové propojení v okolních zemích. Návrh Rady i návrh Parlamentu, na rozdíl od návrhu Komise, obsahují přímé zakotvení principu *polluter pay* bez možnosti socializace nákladů na nápravná opatření. **Pozicí SEPS je s vysokou důležitostí zachování principu *polluter pay* ať již v textaci Rady nebo Parlamentu.**

EIReg článek 38 „Koordinovaná opatření a doporučení“

Návrh Komise	2. Regionální operační střediska přijímají závazná rozhodnutí určená provozovatelům přenosových soustav v souvislosti s funkcemi uvedenými v čl. 34 odst. 1 písm. a), b), g) a q). Provozovatelé přenosových soustav provádějí závazná rozhodnutí vydaná regionálními operačními středisky s výjimkou případů, kdy by tato rozhodnutí mohla mít negativní dopad na bezpečnost soustavy.
Vyjednávací postoj Rady	2. [] Regionální bezpečnostní koordinátoři [] stanoví koordinovaná opatření určená provozovatelům přenosových soustav v souvislosti s [] úkoly uvedenými v čl. 34 odst. 1 písm. a) a b) []. Provozovatelé přenosových soustav se mohou rozhodnout [] neprovádět koordinovaná opatření [] vydaná regionálními bezpečnostními koordinátory, pokud by provádění koordinovaných opatření vedlo k porušení omezení z důvodu provozní bezpečnosti vymezených každým z provozovatelů přenosových soustav v souladu s [] rámcovým pokynem pro provozování soustav přijatým na základě článku 18 nařízení 714/2009 [].
Pozměňovací návrhy Parlamentu	2. Regionální koordinační střediska přijímají závazná rozhodnutí určená provozovatelům přenosových soustav v souvislosti s funkcemi uvedenými v čl. 34 odst. 1 písm. a) a b). Provozovatelé přenosových soustav provádějí závazná rozhodnutí vydaná regionálními koordinačními středisky s výjimkou případů, kdy by provedení daného rozhodnutí mělo za následek porušení limitů provozní bezpečnosti stanovených jednotlivými provozovateli přenosových soustav podle článku 25 nařízení Komise (EU) 2017/1485.
Návrh pozice SEPS	SEPS podporuje textaci Rady, která zachovává odpovědnost PPS za zajištění bezpečného a spolehlivého provozu v rámci své regulační oblasti. RSC zachovává roli facilitační a koordinační bez možnosti vydávat pro PPS závazná rozhodnutí. SEPS je proti návrhu Komise a Parlamentu, který přenáší některé rozhodovací pravomoci ze zodpovědnosti PPS na RSC aniž by zároveň přenášel příslušnou zodpovědnost. Návrh Rady ponechává RSC pravomoc stanovit koordinovaná opatření určená PPS v souvislosti s úkoly uvedenými v článku 34 odst. 1 pouze písm. a) a b), tj. koordinovaný výpočet kapacit a koordinované bezpečnostní analýzy . Oproti návrhu Komise a Parlamentu tak nedává RSC rozhodovací pravomoci v článku 34 odst. 1 písm. g) a q), tj. stanovení celkového objemu regulačních rezerv v rámci regionu a výpočet maximální vstupní kapacity dostupné pro účast přeshraniční kapacity v kapacitním mechanismu . SEPS je tímto také plně v souladu i se stanoviskem ENTSO-E a souhlasí i s technickou úpravou navrhovanou ENTSO-E (viz tabulka výše).

1. Regulácia vyhráva a bude i naďalej vyhrávať nad voľným trhom
2. Zostáva zachované množstvo výnimiek pre OZE (smernica tiež prináša ďalšie pre „aktívnych zákazníkov“, akumuláciu, energetické komunity ...)
3. Vyššie cezhraničné prenosové kapacity legislatíva neprinesie – bez výstavby fyzických vedení to nepôjde
4. Zavedené pravidlá, ale zároveň „posvätenie“ cesty kapacitných mechanizmov – čo na to SR?

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Ing. Vladimír Palko
vrchný riaditeľ úseku stratégie a medzinárodnej spolupráce
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
Mlynské nivy 59/A
824 84 Bratislava 26